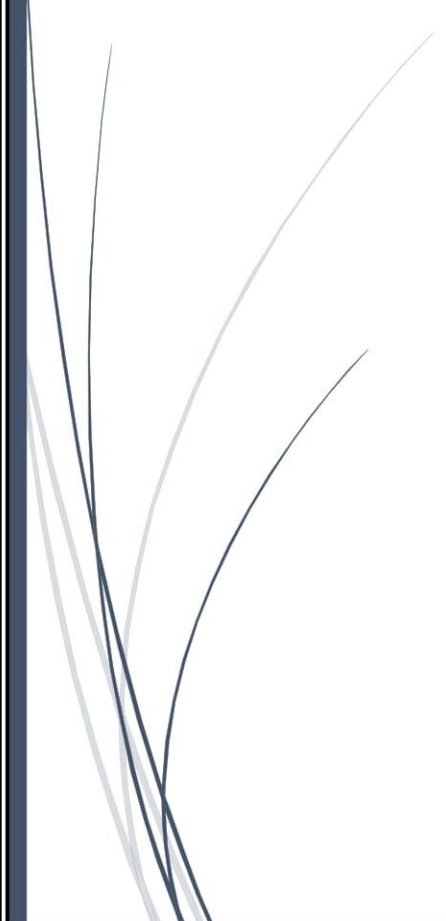

**SATUL
DE PE
COLINE**

ISTORIA SATULUI

S.Vanțina comuna Pîrlița. Atestat 15 martie 1630.

„Urcat-au satul pe coline
Si mai aproape, lîngă cer,
Să viețuiască mult și bine
În obiceiuri,ce nu pier...”

Satul Vanțina este o localitate în raionul Soroca,aflată în administrarea Primăriei c. Pîrlița.

Sat așezat pe o colina,in care locuiesc oameni harnici și buni la suflet.

Se întinde pe o suprafață de -70 ha., cu o populație de 254 locuitori.

Bărbați-112,femei-101,copii pîna la 18 ani-41. Gospodării-99.

Este atestat la data de 15 martie a.1630. Documentar nu se cunoaște de unde provine denumirea satului „Vanțina”. Însă, din discuții cu locuitorii satului, se cunoaște o legendă,auzită din străbuni.

Se spune,ca „pe timpuri îndepărtate,cînd pe aceste locuri murmurau numai niște izvoare,in preajmă se stabileste cu traiul un răzeș,ce avea numele Ivanțio sau Vanțio. Moșia sa era mai pe vale. Dar pe aceste locuri,unde se află acuma satul,pe colină, erau multe izvoare cu apă. Și adeseori,cînd se revărsau apele,moșia era inundată.Suferind de multe pagube și pierderi,razeșul își schimbă locul de trai mai sus,pe colină. Și oamenii,ce munceau pămînturile, spuneau,ca „muncesc la Vanțio”.Astfel această bucată de pămînt cu timpul a devenit Vanțina,dar despre soarta răzeșului mai mult nu se știe nimic...”

Legenda a fost povestită de d-nul Nicolae Suhaci,care în prezent este cel mai în vîrstă locuitor al satului.

Peste ani acest teritoriu a fost dominat de mai mulți și diferiți stăpîni. Poate deaceia vecinii de moșii dintotdeauna au avut îndoieli în privința hotarelor. S-au judecat, și nu o singură dată, și răzeșii din Hristici și cei din Vanțina. La 16 februarie 1804 Divanul Moldovei a cercetat pricina între șetrarul Vasile Carp, Arsenie și Iftimie Lozanu, răzeșii de pe moșia Vanțina și răzeșii din Hristici. Pentru precizarea hotarelor, s-a adus ca dovadă un suret de pe un ispisoc de la Alexandru Vodă din anul 1630 15 martie. Răzeșii din Vanțina au arătat hotarnicilor documente din anii 1704 și 1785, în baza cărora stăpîneau moșia.

Din timpul dominației a celui de la urma stăpînitor a acestui loc de colina, în sat au mai rămas și pînă în prezent amintiri (locuitorii pomenesc de boierul Munteanu). S-a păstrat clădirea casei boieresti. În perioada puterii Sovietice aici se stabilește primăria, apoi pravlenia colhozului, școala primară, clubul din sat. În prezent clădirea este reparată și renovată. Are un alt aspect și aici mai departe activează căminul cultural. Teritoriul din preajma casei, unde boierul stăpînea o grădină cu numeroși pomi fructiferi, și în prezent de locuitorii satului este numit „Grădina Boierului”. Cu părere de rău pomii de cîndva nu mai sînt.

S-a păstrat beciul de lîngă casă și o fîntîna cu o capacitate mare de apă. În perioada, cînd activa colhozul, din această fîntîna era aprovizionată cu apă ferma de vite. După desființarea colhozului, fîntîna a rămas uitată. Abia în anul 2011, cînd în sat s-a simțit insuficiența de apă, fîntîna a fost reparată și îngrijită.

Șuvița de apă a fost adusă pînă în centrul satului. Cu suportul Fondului Ecologic National, a Administrației Publice Locale și ajutorul locuitorilor satului s-a efectuat acțiunea „Amenajarea izvorului din sat”. Astăzi de acest dar cristalin și rece se bucura un număr mare din populație.

Satul Vanțina este o localitate mica, dar cu o istorie mare. Răsfoind filele istoriei, dar și din amintirile localnicilor, aflăm, ca acest mic teritoriu de-a lungul anilor a fost împărțit și dominat de mai mulți stăpîni. A trecut prin diferite încercări: război, foame, represii staliniste, reforme și restructurări. Dar chiar și așa, istoria rămîne și „viața satului” merge înainte.

CÎTEVAI SPICUIRI DIN STATISTICA TIMPULUI

- 1817-Cătunul Vanțina.Moșie răzeșească. 19 gospodării.
- 1835- Odaia Vanțina a doamnei Maranda Frunzetti. 15 familii.
- 1859- Cătunul Vanțina, așezat pe partea dreaptă a drumului de poștă Soroca-Bălți. 26 case.
- 1865- Vanțina, sat al moșierilor Russo și Țira. 1.550 desetine.
- 1871- 15 martie intră în vigoare Actul statutar al moșiei Vanțina. Țăranilor li se repartizează pentru folosință 184 desetine. Urmașilor boierului Egor Țira le rămâne 702 desetine.
- 1881- 15 ianuarie. Codreanu Maria stăpânește aici-391 desetine, Eudochia Mațkevici-134 des., Anastasia Frunzetti-133 des., Eufrosinia Ugrimova-839 des.,calificate drept „cătunul Vanțina”.
- 1914- Se crează un asolament cu 3 cîmpuri.
- 1923- Vanțina,plasa Nădușita. Regiune de coline mari. Dealul Vanțina. Înălțimea dealului e de 352m. deasupra nivelului Mării Negre. Populația-680 l.,clădiri locuite-80, 1 gosp.boierească,primărie.
- 1933- Școală primară. 70 elevi.
- 1941- 1 martie se crează colhozul. 280 membri apți de muncă.
- 1941-1945- În luptele din cel de-al doilea război mondial de partea sovietică au căzut 9 locuitori.
- 1947- 25 august se restabilește colhozul,dîndu-i-se numele „Lenin”
Se deschide o creșă pentru copii.
- 1969- Vanțina 440 locuitori.Face parte din c-zul „Luci”(sed.in s. Pirlîța).

1994- Satul este in componența c-zului „Victoria” din s. Pîrlița.

Magazin, creșă, punct medical, școală primară, club, bibliotecă.

2014- Vanțina 258 locuitori. 99 gospodării. Cămin cultural, bibliotecă, grădiniță pentru copii. 76 gospodării sînt unite la conducta de apă Soroca-Bălți. Sat, in componența primăriei Pîrlița.

2017- Sat cu 254 locuitori. Activează oficiul medicului de familie, grădinița de copii, căminul cultural, biblioteca.

Statistica ne arată, că deocamdată, numărul populației din sat este intr-o ușoară descreștere. Și totuși locuitorii satului î-și duc traiul în liniște și pace pe acest loc frumos de pe coline, avînd marea speranță pentru un viitor prosper al satului...

„Oricît de frumos și înțelept ar fi fost intocmit calendarul pentru lumea de la sate, adevăratul an începe odată cu înmugurirea ,cu acea „frunză verde”, cîntată din moși-strămoși , și sfîrșește cînd acea „frunză verde” se îngălbenește, se desprinde din copac și cade la pămînt, pe-o margine de drum...” (Ion Druță in romanul Frunze de dor” 1957)

Clădirea căminului cultural.

Edifiiciul grădiniței de copii, bibliotecii sătești ,oficiului medicului de familie.

Ograda grădiniței de copii.

Izvorul satului Vanțina. Șuvița de apă adusă de la fântâna din "Grădina boierului"

a.2011.

Monumentul, ridicat în memoria eroilor, căzuți în luptele celui de al doilea război mondial.